

Ped. 1054 (8)

F.N.E.C. ESTUDIANTS

Inquietud

BLOC DE PROPAGANDA

DE BELLES ARTS.

Barcelona, 30 de Gener del 1938 - Any III - N.º 26-27

A Q U A R E L · L E S . . .

J o s e p
F r a n c h

C O N J U N T

Encapçalem les antigues notes de secretaria amb un nou títol: "Conjunt". Potser perquè veritablement correspon més al que hi ha en elles contingut. Conjunt de tot: de la vida exterior i interior dels estudiants de Belles Arts. Reflexe de situació. Exposició d'uns fets passats i sujerència a quelcom futur. Aquí el que us donarà mensualment "Conjunt".

Ordinàriament ara per aquest temps corresponia el fer assemblea d'associats. Al front però els nostres combatents opinen que fora poc just. Hi ha entre nosaltres un gran nucli absent. Defensen una independència, uns ideals valentament. Des d'ací no podríem excloure-los en les determinacions que es poguessin prendre. Teniem, tenim suposem un vot vostre de confiança, vostre des del març del 1937. Per la nostra actuació lliure, per a treballar procurant el màxim d'avantatges. Llavors s'ha resolt no fer assemblea fins que la guerra, finida i guanyada, ens dongui ocasió de presentar-vos el balanç d'una actuació.

Apel·les Mestres!! Fa molt de temps que en parlem d'aquesta edició. Avui però amb caràcter definitiu. El dia 10 de març surt l'àlbum de dibuixos d'Apel·les Mestres. Un homenatge. Adquiriu-lo!

Costa el fer comprendre una necessitat imminent per a nosaltres! Ara voldríem poguer-vos donar una visió exacta, concreta de les gestions que es fan per tal d'aconseguir unes classes provisionals de Belles Arts. Sols uns mots justos: la Generalitat creu en aquestes solucions:

Fer uns curssets immediatament en nom de l'Associació. Nosaltres els regiríem i vindrien momentàneament a suplir una Escola.

Fer una Escola conjuntament amb la direcció General de Belles Arts de la Conselleria de Cultura. Probablement regida per un patronat mixte.

D'aquestes sol·lucions, dues interessien. La primera com a cosa segura, de pocs dies a executar. La segona com a fita, com a ideal. La tercera com a recurs, a on voldríem no haver d'arribar. Així ho havem exposat a En Carles Pi i Sunyer, Conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Abans que tot fem remarcar però

una independència, una llibertat. Es conta amb nosaltres. Dintre d'uns dies hi haurà una reunió conjuntament amb abdues potències. Quins resultats?

—...?

Després d'una inconstància originada per entrebancs un xic difícils d'arranjar, el dia 30 sortirà el tercer número de "Front". Pels nostres combatents...!

Un company ha vingut amb permís: Magí Elias. Ha estat entre nosaltres. Pocs dies, però han estat uns bells moments. Un altre, Ramon Carrera, el delegat de la decúria del comitè quan encara hi havia milícies. Està prop nostre. Fred i cansament. Ara reposarà i a continuar la lluita. L'escalf amb ell d'una amistat, d'un ideal... Joaquim Clara: no et creiem tan nostre.

Companys!! Estem organitzant una exposició permanent de dibuixos, cartells al local de l'Associació. Llibertat. Tots podem exposar-hi les nostres obres. Assabenteu-vos del seu desenvolupament al BLOC DE PROPAGANDA.

Treballau en el taller del BLOC DE PROPAGANDA!!

DE LA F. N. E. C.

El Comitè Executiu de la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya ha celebrat el dia 20 de gener una reunió de Comitè Executiu ampliat.

Com a normes d'ell sortides:

—Treballar per Catalunya i per la cultura catalana.

—Apoi al govern de la Generalitat amb esperit ferm sense decaure mai.

—Afirmació de les essències nacionalistes de la Federació.

—Aconseguir una íntima relació amb tots els estudiants del món a fi i efecte d'assolir avantatges en l'ordre professional i crear un ambient propici a la victòria.

—Crear una disciplina forta que ens faci assolir els nostres propòsits amb un menor desgast d'energies.

Ací un resum del què es va proposar, del què es va discutir. Podem esperar uns fets?

C O M E N T A R I

Conllevància...?

Fins a on i amb quin sentit?

Pensem sense divagar massa en un fet en el que ens trovem avui. Pensem-hi concretament sobre tot amb un màxim de comprensió, d'imparcialitat.

Ens sentim catalans, nacionalistes amplament. La nostra pensa té un ressó de la terra estimada. La nostra actuació, íntimament lligada amb l'acció anímica, interna, té forçosament que dirigir-se a un concepte ampli de pàtria, deslligant-t'hi tota passió política, solament atenent la part específica de les característiques de les raçes, al segell determinant que s'observa en un país quan els elements que hi han nascut, són veritablement els seus fills, amb l'herència d'una tradició que cal combatre o no, tot segons el rastre favorable o desfavorable que hagi pogut deixar en nosaltres.

En parlar de conllevància, en parlar d'un esperit exterior completament diferent que cal assimilar i procurar entendre per tal de tractar-hi amigablement, havem volgut principalment sentar la base de què si arribem a combatre aquesta posició avui tan emprada, no ho farem concretament per venjança, per orgull o per aixecar els ànims en contra els elements que ens vulguin oprimir moralment i materialment. Cada un d'aquests casos tindria la seva defensa. Es tracta principalment d'introduir un sentit més ampli i més profund. La nostra actuació com a resultat d'un complex de situacions que poden i perquè no? tenir moments com els abans fixats. Els homes, no perfectes, poden sentir-se venjatius en un excés de brutalitat, d'irritació incontenible; orgullosos de quelcom que és seu, orgull de una cosa que no volen que sigui trepitjada perquè està per damunt de les mesquineses i de les imposicions dels homes i desig de llibertat i ànsies de conservar-la, de conquerir-la millor, més àmplia. Deslligant-la d'unes tregues i d'uns convencionalismes diplomàtics.

Ara bé. Raonant, això. Instintivament potser per personalitat, per seguretat en una actuació que encertada o no tenim el dret de portar a terme perquè la sentim fonament i té un caràcter perfectament definit, molt nostre i molt català.

Quina relació té aquesta força amb la conllevància?

Sembla que aquesta paraula estigui de moda. Tothom, els revolucionaris i els que no ho són tant, els que el primer dia sortien al carrer clamant contra aquells elements opressors—recordeu la data? Començava la tardor—avui amb una diplomàcia rigurosament controlada, parlen i fins i tot tol.leren una invasió, lenta això sí i molt amable però invasió a la cap i a la fi.

I ens diuen:—"Interpreteu malament la nostra posició. Us estimem i ens fem càrrec d'aquesta fallera vostra, d'aquesta *susceptibilitat* en el que atany a Catalunya..."—Tot amb somriure de gran senyor que creu el seu deure com a sobirà de tol.lerar i excusar un feblesa, un caprici dels que l'envolten. Un caprici de gent tosuda i un xic salvatge: ací el que pensen del nostre sentit de pàtria.

Rebelar-nos...

Ara no. Cal sapiguer jugar amb les mateixes armes. En el xoc podríem deixar-hi la intensitat, el cor i fins la personalitat.

Saber enfrontar-se sí, amb el màxim de dignitat. Diuen que així convé a la pàtria. L'oposició oberta, més d'acord amb el nostre caràcter, ací seria i en aquest moment, inconsciència, car si bé és un poder diferent no deixa de representar unes coses efectives, immediates, amb les que estan d'acord els nostres dirigents. I això sí que ho tenim en compte. Massa. Pot tol.lerar-se fins a cert punt però no podem, no deu la dignitat dels catalans rebaixar-se.

L'atacament, encara transitori, porta el perill de l'afebliment. Necessitem estar segurs i convençuts de que tenim raó.

Alerta, moralment no ens poden vèncer!

Sentim-nos segurs, sentim-nos sincers. Davant tot i de tothom. No cridem fort amb esgarips incoherents, per ràbia. Serenament. Llavors, després els moments difícils—ara—resorgir purs. Com homes conscients i raonants com cal encara dins l'apassionament més fort.. Això és un valor i un arma.

Acceptem-la?

N A C I O N A L

Ocys de guerra EL POBLE

Ha plogut llargament, monòtonament. I plou encara. Els camps són amarats d'aigua. La terra n'és tan farta, que li sobreix. Bufa un vent fred, a estones tallant. El cel té una grisor tan material que sembla talment que l'hagis d'abastar. Aquesta terra aragonesa és tan plana, tan plana, que un simple arbret trenca la línia perfecta de l'horitzó, que oscil·la segons els alts i baixos que el camió troba pel camí.

El paisatge monòton va desfilant, desfilant per la retina cansada d'aquesta prodigiosa repetició.

* * *

El motor ronca. Les rodes han devorat quilòmetres. Molt a prop—el pont ja és ací mateix—la sil·lueta aspra del poble es retalla damunt la grisor d'unes boires.

Cantem. Més que cantar cridem. Cridem amb una mena de joia infantil. Anem al poble. Això és com una mena de retorn a la vida. Fa temps que els nostres ulls no contemplat aquest encís que és un arrengherat de cases. Amb la vida que s'hi mou. Amb el color que hi balla. Fa temps que la nostra vida és simple. Primitiva.

Hem entrat al poble. Veiem moltes coses que fa temps no hem vist. Enyorades. Coses simples. Un paraigua per exemple. Es ben natural que la gent porti paraigua quan plou. Però ha provocat la nostra rialla.

Les cases tenen un tò rústic. Es reflexen al bassal que és cada carrer. De sobte hem passat arran, arran d'una casa. Una casa que jo diria que no té res de particular. Però hi hem obirat una noia. Una noia d'aire amable i ulls suaus que cus reposadament al peu d'una finestra. El braç nu.

Al passar nosaltres ha aixecat el rostre. Han parat els cants. El pensament s'ha aturat. Quina visió més dolça!... Una noia cosint beatíficament enmig d'aquest ambient de guerra, és sempre una visió dolça. Quina esgarrifança a flor de pell...!

Ha alçat el rostre... Ens ha mirat. Quines idees ballen dins aquell front? Aquella noia era allà darrera els vidres; el braç nu; cosint, o bé era fruit de la nostra alucinació?

* * *

S'ha perdut la casa en un revolt. Però aquella mirada tan suau de la noia del braç nu, perdura; perdura...

VIUSA CAMPS

Grañen, octubre del 1937.

Propaganda...

F.N.E.C. ESTUDIANTS DE BELLES ARTS.

Inquietud

BLOC DE PROPAGANDA

Barcelona, 15 de Novembre del 1937 - Any II - N.º 25

Han marxat els companys al front.

A lluitar per la pàtria i per una independència.

Han marxat perquè catalunya ho reclamava. I ells abans que tot son catalans.

Iniciem

«Inquietud»

Tammateix la nostra ànima... la nostra ànima — perquè no? INQUIETUD la nostra ànima—va nèixer humilment, que fet i fet és una manera ben gloriosa de nèixer. Totes les grans coses tenen una iniciació humil. He dit humil. No és ben bé això. Aquest mot té un vague reguts de mines, d'arronçament d'espatlles.

L'Associació portava—i porta—un tren de vida formidable, des del mateix 19 de juliol que van obrir-se-li les portes a una actuació nerviosament insospitada. Calia crear un òrgan que condenses totes aquelles ànsies, tota aquella febre, tots aquells projectes, totes aquelles realitzacions. Hom sentia unes ganes irresistibles de dir coses. Grans coses; coses que urgien. Les notes, comentaris a la premsa no era tot. Reduidísim si es té en compte el què es deia i el què es calia dir. Va nèixer el "Butlletí d'Informació".

Tot dins i fora de l'Escola va anar-se perfilant més i més. Adhuc políticament. Situacions que havien semblat consistents desapareixien com per art d'encantament. La nostra veu a l'exterior calia que s'intensifiqués. En sentíem una necessitat imperiosa.

Va aparèixer INQUIETUD, que venia a continuar la vida del "Butlletí d'Informació", d'una manera més dinàmica encara, més *inquieta*. Amb més possibilitats, més dens de contingut, més ampli.

No va prometre res a ningú.

Va escaure's l'estada a Barcelona d'un grup d'intel.lectuals que havien vingut a parlar al míting de la F. N. E. C. INQUIETUD va acollir a les seves planes articles dels esmentats intel.lectuals. Era un bell començ.

INQUIETUD ha estat, és la nostra veritable *ànima*. Ha reflexat sempre la nostra situació. És el què pensavem; dels plets; dels esdeveniments de dins i de fora del nostre camp d'acció. En els moments difícils per a Catalunya—que no han pas mancat

aquests darrers temps—amb lletres grosses, les seves pàgines han dit tot el què calia. Cruament. Però amb serenitat. Tot allò que qui havia contret el deure de dir-ho, callava.

Ha estat—és—la seva característica el parlar sincerament.

Es possible que fullejant els números publicats, hom s'adoni que INQUIETUD no ha seguit una línia encarcaradament recta. Això és un defecte? No podiem posar traves a la realització de la nostra ànima. En certs moments ha estat una mica apassionat—unes passions que no li han fet perdre mai els estrebs ni una visió clara de les coses.—Però i què? Entenim—entenem—que havia de respondre als moments que vivim. Fet i fet això li ha donat moviment, agilitat, vida. Tots els projectes, totes les realitzacions, totes les nostres ànsies. La vida intel·lectual, els alts i baixos de la política nacional, el moviment de joventuts, el moviment dels estudiants catalans... Les planes d'"Inquietud" han vibrat a cada un d'aquests temes. Sempre amb tò de lluita, de crítica, d'orientació.

Cal parlar especialment d'un número també.

El 19 de juliol passat es complia el primer aniversari de la mort d'Apel·les Mestres—caldrà parlar-ne de la personalitat d'Apel·les Mestres?—Unes notes als diaris? Algú fins i tot va arribar a l'article. INQUIETUD va dedicar-li un número extraordinari. Sis estudis inèdits sobre l'home i la seva obra. Il·lustracions de l'artista inèdites...

El seu amic Renart deia: "Vosaltres, els joves, heveu estat els únics"...

Heus-ho ací. Hem parlat de la vida i dels inicis d'INQUIETUD. Del què ha sigut; del què és; avui que fem com una mena de recontre de les coses realitzades com el vianant que s'atura al marge del camí: mira tot el què ha corregut. I emprèn de nou alegrement la ruta.

Projectes? Rai!

Parlavem: —"INQUIETUD no és res. El què serà... El què serà..."

VIUSA CAMPS

Alcolea, desembre del 1937.

Edicions E. B. A.

Es quelcom més que una data de repercussions històriques?

Via lliure; heus ací el què podríem dir que clamaven les multituds en abraonar-se damunt les forces retrogades que intentaven fer-se mestresses i dictadores de totes les manifestacions vitals.

19 de juliol, via lliure! i un portal, grinyolant, es resistia, però cedia a l'empenta dels que per damunt de tot volien l'imperi de la veritat. Avui, ja un xic llunyana aquesta data envollada de romanticisme, s'han anat destriant, concretant. Tota una sèrie de punts cabdals que són la base de la lluita passada i la present. La joventut tant en la lluita per l'alliberament de la matèria com per l'alliberament de l'esperit era, és i serà qui porta el guiatge d'aquest món que ha nascut sota la seva empenta renovadora. D'aquesta manera fou com en els primers moments acudiren els estudiants amb la vida per ofrena, al lloc on els corresponia; al anonim, a empènyer també; després... Ah! Després calia orientar els esperits, calia vèncer també la resistència eterna a la nostra VIA LLIURE i la vencerem i concretarem els punts de la nostra actuació en el present i en el futur.

Tenim una arma poderosa en la propaganda i l'home l'ha anat esgrimint per dur a tots els indrets on la pensa troba recer, els neguits, els anhels de tota la joventut artística catalana.

Així en aquells primers moments d'entusiasme inusitat, neixia espurnejant d'ideal

i de lluita el nostre primer Butlletí d'Informació de l'A. A. E. E. S. B. A. C. com un lligam molt estret. Aquells assaigs feren germinar l'idea d'unes edicions especials "Edicions Belles Arts" que es farien ressó de totes aquelles matèries que tenen una relació directa amb tots els problemes de la cultura especialment les Belles Arts i amb tots els altres problemes de l'humanitat. En el camp de les lletres era un dels nostres propòsits cuidar de la situació dels nostres poetes joves, cabdals de l'ànima del nostre poble a qui les circumstàncies havien variat un xic. Volem revaloritzar la poesia catalana i ho anavem a lograr—malgrat tot però no n'hem abandonat l'idea encara—. Dificultats particulars—no nostres—ens impedièn aquell primer pas vers la consecució del què és el nostre anhel més fervent. Considerem la nostra poesia molt Universal per seguir aguantant la tendència a deificar les coses alienes—sense però desvaloritzar-les—no podem pas romandre amb indiferència davant les escames anteriors i això sembla que solament els joves ens hagim donat compte. Es això una disort? No! però sí que ho és que oficialment no s'hagi fet cap intent en aquest sentit.

Salvat Papasseit: heus ací la primera fita a aconseguir; una edició complerta de les seves obres, articles, crítiques, assaigs, els seus problemes il·lustrats per nosaltres, també pels estudiants de Belles Arts. Solament ens anima el desig de situar les nostres coses en el lloc que els hi pertoca i res més.

L'àlbum de dibuixos d'Apel·les Mestres, heus ací la primera mostra que veurà la llum d'aquestes Edicions de Belles Arts. Homenatge dels estudiants, de la joventut al Mestre, podriem dir-ne. No és així? Algú més que la joventut i precisament nosaltres s'ha preocupat o recordat del mestre estimat com calia en el seu aniversari? Aniversari simbòlic per a nosaltres.

No obeeix això al desig fervent de valoritzar com cal els valors essencialíssims de la nostra terra?

Només ell per exemple i altres mai prou lloats. Estudis sobre els nostres clàssics i moderns d'Art seran la continuació lluminosa d'aquesta primera publicació de les E. B. A. El nostre pla d'ensenyament artístic. El coneixeu ja? Una fita immediata, aquesta, que durà a tots els fogars de l'esperit el reflex cristal·lí que volem i pel qual lluitem des del primer dia. Un pla que significarà la nostra terra i llibertarà a l'alumne de l'esclavatge materialista amb que tenia d'estudiar fins ara. Un pla elaborat pels Estudiants de Belles Arts aprovat pel C. E. N. U. i amb un extens qüestionari sotmès a les figures cabdals de la pedagogia artística catalana, un pla elaborat amb la consciència d'estudiants catalans que són tots, per nosaltres i per Catalunya.

Estudis socials: una altra de les especialitats de l'EBA. Finalitats: portar a la nostra terra i a la nostra parla totes les corrents socials del món com a base per a uns estudis de crítica i a la vegada dels diferents problemes i solucions que avui aqueixen o empenyen a la Humanitat: Anarquisme, Comunisme, Democràcia, Nacionalisme, Feixisme. Heus ací una base de discussió i estudi a través de les nostres edicions.

Que la joventut catalana conegui i jutgi; la joventut és solament aquella que viu i sent la vida, les seves inquietuds i que igual és artista com obrer manual i que res la cenyeix a res sinó que sent l'inquietud universal de l'intel·ligència; de la vida.

Esforsos? Sí, tots els nostres, tot el què hi poguem posar i solament sentim la satisfacció de la comesa encomanada a nosaltres.

Romàntics? No; i solament som la joventut actual, dinàmica, que lluita per situar-se i situar els nostres homes, les nostres coses, la nostra cultura al nivell superioríssim que li pertoca pel seu esplendor i valor.

D'aquesta manera i amb aquest braó és com cal esgrimir l'arma de la propaganda, per això han nascut les Edicions Belles Arts, d'aquelles primeres divagacions espirituals del Butlletí d'Informació de l'A. A. E. E. S. B. A. de C.

PEDREIRA

Front de l'Est.

“L'ANGELETA” - Feliu Elias

—Què opinen d'una escola essencialment catalana?

Crec que l'Escola essencialment catalana ha d'ésser ben rebuda per tots els catalans.

—Creieu en l'eficàcia del sistema pedagògic dels guixos?

No sols crec acceptable el model de guix, sinó que el crec tan útil com qualsevol altre model inert. Al començament dels estudis el model mogut és pernicios, retardador i perturbador.

—Pot esdevenir nociva una màxima protecció a l'artista?

La protecció màxima a l'artista sembla a primer cop d'ull que ha d'ésser universalment acceptada i incondicionalment beneficiosa. Jo sempre ho havia cregut aixís. Però he experimentat darrerament que el país on l'artista és més protegit, a França, les arts degeneren a mida que la protecció als artistes augmenta. D'altra banda, la Grècia de Pericles no pensà mai a protegir els artistes, ni els protegí. Tampoc no foren protegits els artistes; arquitectes, pintors, escultors, literats i filòsofs dels segles d'or de la cultura francesa, ni els pintors holandesos del segle XVII, ni els anglesos del XVIII, ni els músics alemanys clàssics, etz., etz.

—Què opineu de l'escola com a mitjà pel desenvolupament de la personalitat de l'artista?

No crec que l'Escola tingui la missió de desenrotllar la personalitat de ningú, perquè la personalitat és innata i incoercible. L'Escola no pot ni desenvolupar-la ni entorpir-la. La missió de l'Escola no és sinó la d'ensenyar tal o qual tècnica.

C O

Una Escola catalana. D'i Catalunya.

Tenim, tenim plantejant gant. No diem problema pement no ho és. I voliem que nostres artistes catalans, e seva opinió. Aclarir uns p per a poguer forjar un conc base ferma.

Vàrem anar a veure a l Sí, el coneixeu, el pintor. E ment. Desseguida parlem. mer sobre afers generals. E a poc al tema: l'Escola. E i el seu tenen ací, en un co divergència. Diu el pintor: en parlar d'una Escola d'A devem voler-la catalana. U dignitat, una qüestió política bé, per la importància qu l'esperit del deixeble el què tit o d'altre? Hi ha ací una

Per a En Feliu Elias ací de llibertat és un xic arb d'iniciativa, llibertat de mo xeble s'entrega al mestre. Ell posseeix la clau de la descobrir-li el secret—què l'iu Elias aquesta evocació- ció de la cara humana qu solament blancs colorejats- tes paraules d'orientació s'ir tit de l'Escola. Tècnica únic de manera que l'estètica, pe quirida a l'exterior, la infl gués exercir sobre el deixeb fessor, queda completamen

Procurar que actuïn cients. Honrats profession més fugir de tema. L'Escola d'organització.

Així ha parlat, però Elias, vos mateix esteu d'ac sèrie de nulitats artístiques

F E

D'influx artístic a
 jat aquest interro-
 a perquè veritable-
 que els artistes, els
 s, ens diguessin la
 punts, més que res
 concepte ampli amb

a En Feliu Elias.
 . Ens rebé amable-
 m. Comencem pri-
 s. Ens acostem poc
 El nostre concepte
 a començamen, una
 tor: —“Certament
 d'Arts Plàstiques,
 a. Una qüestió de
 lítica s'imposa. Ara
 que pot tenir en
 què sigui d'un sen-
 na confusió”.

ací dins, el parlar
 arbitrari. Llibertat
 moviment? El dei-
 re com un esclau.
 la tècnica, ell pot
 què personal és Fe-
 ció!—d'una colora-
 que surt bruta—
 ats—. Dins aques-
 s'inclou tot el sen-
 nicament dins ella,
 , personal o bé ad-
 influència que po-
 ixible l'artista pro-
 ment deslligada.
 n elements consi-
 onalment. El de-
 ola és un problema

rò escolteu Feliu
 d'acord en què una
 ques, inconscients,

per excés d'audàcia, de despreocupació, potser de sort, arriben a dificultar l'esclat dels veritables artistes. Omplen l'ambient d'obres mesquines, buides, inhàbils. No creieu llavors que l'escola pot tenir més a més com a base fonamental la qüestió de la selecció? I ací quelcom més que un problema d'assoliment de tècnica. Surt ja la personalitat de l'artista. El procurar fer-li adquirir una confiança en sí mateix que el faci desenvolupar amb el màxim d'eficàcia. Dins l'escola pot iniciar-se aquest procés i llevors segons l'orientació que es dongui a l'ensenyament, els veritables valors sorgiran o es mantindran confosos amb els altres, els que no interessin, car no representen cap cosa positiva. Són la par nova i pot restar inconeguda.

Pla pedagògic. Parlàvem del lamentable seguit fins ara. Parlàvem del desencert dels què el regien. Grans muntanyes de guixos. L'ànima desfeta de les obres mestres, de les plasmacions inquietes. Inquietud una ventatge o una inseguritat? Més que res potser l'anhel que condueix a la superació, el què impulsa a la vida, a la creació. Diem nosaltres. I també: és més fàcil el copsar una línia inerte, fixa. No cal ací copsar-ne la plàstica enmig d'un garbuix. No cal el gust de la selecció. Ho donen fet els guixos. Més a més el color. Les línies es retallen amb una precisió que naturalment no tenen. Matissos del blanc i el negre. I en la vida hi ha quelcom més que això.

El deixeble en un començament davant el natural es desesperarà. Tant el veritable artista com la nulitat. El mestre els hi descobrirà a tots dos la tècnica sobre el model vivent, els hi fera resaltar els inconvenients i les errades en la realització. L'única diferència que se'n treurà és que l'un reixirà: l'artista pur. L'altre des d'un començament, fracassarà. Li mancarà l'esperit de la selecció.

Influència de l'estètica del professor sobre el deixeble? Sí, deia En Feliu Elias, és un perill però no pot evitar-se. Com si diguéssim una falla del mestre. Però si el xicot té una personalitat sabrà deseixir-se'n. L'art reclama un mètode, seguretat i constància. Domini de l'ofici com si diguéssim. Aquesta seguretat li serà donada a l'escola per un element lo més apte possible. Estic d'acord, ens diu Elias, amb una llibertat, ara bé no pot ésser aquesta novícia pels què sentin unes ànsies d'excés domini, vulguin imposar-se creient-se super-dotats, talents naturals? Al mestre li cal també una confiança en sí mateix per a poder actuar. Compenetració. Amor per les coses que realitzen junts. L'un pretén treballar, conscient, adquirir uns coneixements per a realitzar quelcom que el punxa; l'altre l'ajuda però imparcialment. Conèixer perfectament fins a on es pot arribar, es deu arribar. Ací el secret. Aquesta afinitat no pot produir-se més que comprenent-se. Aquesta comprensió fent que dues tendències oposades no xoquin violentament. Es precis que hi hagi un respecte del deixeble pel professor i viceversa. Aquest respecte, admiració, perquè no? pot produir-se entre esperits de corrents diverses? Si les obres d'altre se'ns apareixen com a figures de cartó, diu En Feliu Elias, resulta difícil arribar-hi. Hi ha per l'altra banda un esperit que tendeix a Àmerica. Ací un ressò de l'ànima característica, netament mediterrània.

En concret, basant-nos llevors en l'afinitat, pot deduir-se la necessitat de l'Escola essencialment catalana? Feliu Elias diu que sí. Nosaltres que aquesta pot ésser una de les raons. La força de la raça sorgeix. S'imposa. Es veritablement quelcom més que una qüestió de partidisme.

ANNA CATALA

Barcelona, 25 de gener del 1938.

la nostra posició actual interna

Ha passat un any i mig des del 19 de juliol i si volem fer un balanç de la nostra actuació és hora de que ens preguntem si veritablement ha sigut realitzat quelcom de positiu, de cara als nostres associats. Jo us diré que no. Per quina raó? Senzillament perquè com a bon comitè revolucionari, ens ha preocupat molt més el fi que volem assolir que el camí per aconseguir-lo. I el nostre fi és l'ESCOLA NOVA.

Potser la nostra falla ha sigut precisament aquesta: el creure que tots els associats senten tan intensament com nosaltres la necessitat de la nova Escola. Això ens ha fet imaginar que no calia fer concessions perquè aquests es sentissin íntimament lligats amb la nostra actuació.

I hem actuat a partir d'aquesta equivocació, no com a dirigents d'unes masses que calia educar en el treball d'associació, cohesionar-les, fer-les fortes per mitjà de la seva unió, compactes, sinó tot al contrari. La nostra actuació ha sigut la d'estudiants disposats a obtenir allò que és l'ideal de tots, creguts que era lo que únicament calia perquè prop nostre s'aplegués tothom amb consciència i voluntat de col.laboració.

Ara que, malauradament, no és pas així. Els nostres associats com tots els de les altres associacions, necessiten per a acudir a un lloc a on els hi porta cap interès material, que se'ls organitzi quelcom per ells, *de cara a ells*, que els faci sentir-se contents d'ésser associats, encara que el fi essencial perquè s'han associat quedi paralytitzat.

Això porta avantatges positius que evidentment s'han descuidat. Un d'ells, el més essencial és que quan una associació reix a que els seus dirigents agermanessin la doble personalitat d'aglutinants de masses i de treballar de cara al fi proposat, té una veritable força de nombre que l'apoya quan és hora de donar una empenta definitiva prop dels organismes oficials per aconseguir la realització del fi, de l'idea bàsica.

Però això no sol produir-se gairebé mai i no és d'estranyar que nosaltres amb una majoria de companys als fronts de lluita, primer acomplint un deure moral, després mobilitzats per les lleves, descuidéssim el caire de cara als associats, per creure més necessari refermar l'altre, es a dir, els treballs que ens havien de conduir a aconseguir la Nova Escola.

Ara l'antic comitè és quasi bé tot al front. Tenen però els companys que marxen posada la seva confiança en les companyes que deixen al seu lloc, per tal de que continuïn la seva obra. Possiblement algú pensi que hauria valgut més el fer una assemblea per elegir un nou comitè, donat el cas de què els companys que marxaven no podien ocupar el seu càrrec. Potser tinguin raó els que això pensin, però sols fins a cert punt car no cal oblidar el què deiem abans: no hi ha pas gaires associats que mantinguin un contacte viu amb l'Associació, interessant-se a fons pels seus problemes i amb aquestes condicions difícilment s'hauria trobat per a substituir l'actual comitè companys disposats a dur a terme els tràmits que s'estant seguint per a aconseguir les classes provisionals, ni cap altre de les realitzacions que s'estan duent a terme; malament podien ésser uns continuadors, era precis deixar-els-hi la llibertat de començar coses noves, pròpies. I... llavors comprendreu que no està del tot bé el què malbaratem el treball obstinat d'aquests companys, ara que està apunt d'ésser una realitat.

Ara el què cal és que pensem que les noves classes són el començament de l'ESCOLA DE BELLES ARTS DE CATALUNYA—la nostra Escola—i que cal que ens unim deixant apart tofa apatia, per tal d'empènyer a la Generalitat i fer a l'ensem que una vegada assolida, la nostra Associació d'Estudiants de Belles Arts sigui el puntal més ferm de l'Escola i de l'Art a Catalunya.

GALI

Esboç per unes classes provisionals de Belles-Arts

ORIENTACIO PEDAGOGICA

S'aplicarà l'adaptació per la Subponència de Belles Arts al C. E. N. U.

Caràcter dels estudis, educació i especialització.

Facilitarà la selecció i concretarà la veritable vocació dels alumnes. No havent'hi una rigidesa acadèmica en els cursos sinó llibertat d'iniciativa en els alumnes, el que no demostri capacitat o vocació serà eliminat de l'Escola.

El caràcter de l'Escola és més elemental i de formació espiritual que professional, això restarà per als tallers Escola.

ORGANITZACIO

Els alumnes estaran agrupats per cèl·lules de 30 que formaran com una petita escola. Estarà regida per un artista (pintor o escultor) assistida dels auxiliars i tècnics necessaris.

Horari. Estarà oberta durant tota la tarda de les 3'30 a les 20'30. Els dissabtes no hi hauran classes. (L'Escola estarà sempre oberta quan ho necessiti algun escolar o els treballs s'ho portin).

Total semanal 25 hores.

Distribució:

Realitzacions i pràctiques de taller (composició i tècniques)	10 hores
Cultura física i higiene	5 "
Història de la Cultura (Biogenèsia de l'art).	3 "
Cursos de Cultura General (Ciències, geometria, Química de materials).	2 "
Català	2 "
Acadèmia	5 "

Una elasticitat d'horari segons necessiti permetrà organitzar cursos, conferències i audicions.

Hi hauran professors fixes de.

Arts.

Història de la Cultura.

Cultura física.

Auxiliars i ajudants tècnics de: pedra, procediments pictòrics, tècniques en general i català.

INSTALLLACIO

Pot aprofitar-se de moment el local dels estudiants, Casp, 31.

Deurien fer-s'hi obres car no reuneix el mínim de condicions.

Podem instal·lar-hi de 90 a 120 alumnes (el cens és molt superior). Més tard podrà estudiar-se d'obrir sucursals a Poble Sec, Gràcia i Poble Nou.

Esboç del pressupost d'instal·lació i sosteniment:

Mobiliari.

Material escolar: caballets, taules de treball.

Sala de conferències.

Biblioteca.

I obres.

(Pressupost mesal, càlcul aproximat per atendre uns 90 alumnes):

Professor artista. (Aquest cobra ja de la Generalitat. Això no és més que un sobresou).	1500
Biogenèsia de l'art	500
Cultura física	500
Català	400
Tècnics i auxiliars	1000

	4350

Material:

Fang, guix, models, etc.	700
Sosteniment local	1000

6050

Una acció a l'exterior

Parlem, i perquè no, del què s'ha fet ací dins enfocant exclusivament a l'exterior. La joventut és la força, han dit, i nosaltres ho hem repetit potser en totes les nostres editorials. En tots els nostres articles.

Sentim el goig del viure, encara que entri en ell moltes vegades com la sofrença davant un ideal incomplet. Però amb tot això i a pesar d'això som força optimistes i bé havem de creure que un aconseguirà tot allò que es proposa.

I com que calia fer-ho, ho hem fet. Desorientats els estudiants de Belles Arts que ja s'havien mogut intencionalment en defensar uns interessos completament particulars, s'introduïren, millor dir, els—la força de les circumstàncies principalment—a actuar dins d'alguns dels nostres sectors juvenils. Hi podien fer molt de cara a l'Associació i també com a catalans joves amb un deure concret damunt l'evolució continuada que experimenta la terra, els homes que omplen de complicacions una naturalesa de per sí tant senzilla, tant poc necessitada de modificacions.

Concretament, sols teníem poca força car els de fora ens desconeixien completament i no era possible l'actuar amb un mínim d'aprofitament sense xocar violentament a totes hores. No ens comprenien gaire i per a ells—per la majoria al menys—no toquem pas gaire de peus a terra, som poc precisos i naturalment els resultats de la nostra actuació, del que volem, tindria de doldre's sempre d'aquesta manca de precisió. Havem sofert, és molt cert i molt dur de reconèixer però és així—havem sofert abans d'aconseguir situar-nos, abans de tenir un poc de prestigi per a parlar lliurement, amplament, tal com ens manava una sinceritat latent, favorable o no, però evident. Uns ideals bàsics per a nosaltres: Catalunya i el sentit artístic. Abdues amplament. D'ací que l'actuació a l'exterior s'hagi orientat més que res en aquests dos sentits. Com a catalans s'ha treballat dins el Bloc Escolar Nacionalista; com a catalans i com a artistes a la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya, al Casal de la Cultura a través d'Acció Jovenívola, l'Aliança Nacional de la Dona Jove. Sempre han sigut elements nostres els que, amb tota l'ànima s'han entregat a la tasca a executar. Els guiava més que res un sentit personal de veure les coses, personal però no egoista ni deslligat absolutament de la

pensa dels demés companys, més que res en el sentit d'actuació un xic incontrolada, per instint potser, per reacció natural.

Quin cercle ens envolta? Com s'ha treballat específicament en cada un d'aquests llocs?

Cada moment requereix una tàctica. S'ha dit això i és bastant veritat car en tots els llocs on ha existit l'influència dels de Belles Arts s'ha treballat diferent. I no s'oblidava el fi: aconseguir pels estudiants nostres el màxim d'avantatges en l'ordre estudiantil i a l'ensem procurar contribuir a la tasca d'una renaixença a Catalunya, tot mostrant l'existència d'un valor íntim en les coses lligat amb l'acció externa, i establir un equilibri estable amb el màxim d'acció dinàmica, sense deixar però que caigui en una manca de contingut. I això, val la pena de reconèixer-ho, encara que s'hagi de procurar assolir per diferents maneres—l'individu i l'instant el determinaren—s'ha generalitzat. Si no imposant-ho als altres, al menys donant-els-hi a conèixer que hi havia algú que ho pensava i que aquests eren nosaltres i estavem disposats a defensar-ho. Era quelcom.

Això en caràcters generals, tractant més que res l'essència de les causes i de les conseqüències. Intimament i pels nostres, PROPAGANDA, cartells, publicacions i que els mots BLOC DE PROPAGANDA E. B. A. siguin coneguts pel màxim de gent possible. Que una sèrie d'aspiracions, de delits, de necessitats professionals, puguin veure's ateses per aquells elements que tenen a la mà les possibilitats i a qui cal permanentment recordar-els-ho per tal de que no s'oblidin massa depressa de que som al món, i que uns drets legítims puguin tenir una efectivitat.

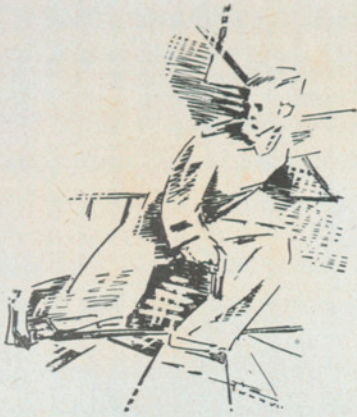
S'aconseguirà, s'ha aconseguit? Força.

Sobre tot imposant, presentant una personalitat. Difícil de dur a terme. Unes idees noves, unes possibilitats es troben latents. Cal desvetllar definitivament la concepció de la pròpia vàlua. Llavors, amb plena seguretat d'actuació, poden obtenir-se resultats molt satisfactoris. No establir el control d'uns capricis, ni d'un excés de demagogia poc sentida. Lliurement exposar uns sentiments i unes sensacions. Procurar dintre d'aquest marge el màxim d'eficàcia i de contingut: aquesta pot ésser, si cal, la consigna.

ANNA M.ª FONT

Moments ben nostres

L'Assemblea de Llotja

Un dia amb gran sorpresa per part nostra vàrem rebre un comunicat del senyor Mayoral, per assistir a una reunió en la que es formaria un "Frente Popular". I ens convocava com a *Director de l'Escola de Belles Arts de Catalunya*. Feia ja tres mesos que la direcció i tot el de l'Escola estava sota el nostre control, tres mesos que es lluitava i ells llavors volien formar un "Frente Popular".

De seguida va produir-se un gran rebombori. Era qüestió de demostrar-li a la primera prova que s'atrevia a fer de la seva autoritat, que no la hi reconeixiem, demostrar-li que aleshores no hi havia d'altra que la de tots els estudiants. Vàrem córrer tot seguit als centres oficials per a fer valer els nostres drets i impedir que es pogués formar dintre l'Escola un comitè integrat per personal desafecte al règim o francament dubtós. La Conselleria de Governació ens promet fer suspendre la reunió.

Encara recordem el nostre nerviosisme. La reunió ja s'estava fent i els agents no venien a suspendre-la. No arribaven mai a pesar dels nostres persistents tocs de telèfon i de la seva promesa d'enviar-los tot seguit. La nostra impaciència era gran. Quantes anècdotes! L'un que pujava les escales pistola en mà, l'altre que volia que nosaltres mateixos els fessin desallotjar a la força... Nerviosisme comprensible car no volíem de cap manera que poguessin arribar a formar quelcom que s'oposés als desitjos de formar una Escola ben nostra, ben catalana. Per fi la nostra impaciència no va poder més: vàrem interrompre la sessió. Quina cara d'espant feien tots aquells senyors que tenien ja la satisfacció completa de creure que els hi havíem donat llibertat de fer el que vulguessin, quina por davant la justícia que des d'un començament s'havia d'haver fet. Llavors vàrem tenir el plaer de fer constar a tothom que ells no tenien cap autoritat sobre l'escola, que sols la tenia el comitè d'estudiants representant de tots els de Belles Arts.

Poc després vàrem arribar els agents de policia que confirma les nostres declaracions en suspendre la reunió *per manca de personalitat de qui la convocava*. Havíem demostrat una vegada més que els únics amb dret a regir els destins de l'Escola eren els estudiants.

Ens incautem de l'edifici del Convent de les Reparadores

El món va fent el seu curs, fins que un bon dia ve la humanitat i fa la revolució". Aquest pensament elevadíssim, aixoma que ressonarà a través de les generacions perquè és etern, perquè és la clau de la veritat—oh! veritat bella que semblaves lluny de l'intel·ligència humana—pensament que plasma magistralment a la llengua dels mortals la realitat còsmica de l'essència puríssima de la humanitat, pensament que endebades cercava pel món amb la seva llinterna aquell savi, han volgut els deus regalar-lo als homes per obra i gràcia de un dels nostres més súbtils i delicats empastifadors de façanes, descapdellant-lo

generosament com un fil d'or fi, en una conferència que versava sobre el problema de l'artista i la revolució.

Així fou, aquell dia, el 19 de juliol del 1936 de la era d'un tal crist, la humanitat es despertà d'un llarg somni, estirà els braços, obrí els ulls enganxats i aquests poqueren veure aterrats coses terribles sobre el món que ferien la seva retina encara verge. I aquell bon dia, un dia que hauria pogut ésser tan insipit com qualsevol altre dia, aquell dia gràcies a la "humanitat" fou decisiu. Ressonaren els canons, edificis caigueren envoltats en flames, metralladores taladraven molts ventres, sang i llàgrimes es glaçaren pels carrers, ulls que es tonaven vidriosos, una aurora roja besava amb un bes de foc l'horitzó.

I mentres tant els segons anaven passant agafats de la cua, els minuts, les hores es succeïen impassibles, indiferents, el món seguia el seu curs. Profunditzem en la grandesa del nostre cartellista a l'ensem que immortal orador.

Les falses jerarquies que es fonamentaven ja solament en la nostra tolerància en desaparèixer aquesta, caigueren amb estrèpit. Una nova concepció de les coses triomfava.

Aquella Escuela de Artes y Oficios Artísticos y Bellas Artes de la provincia de Barcelona, era l'exponent més genuí de tota la podridura pestil.lent degeneració de l'antic règim monàrquic espanyol.

La opressió de l'estat centralista espanyol estava representada i personificada en les dues dotzenes de caducs professors d'arts plàstiques que intentaven colonitzar la cultura catalana precisament en el què té de més sensible.

A la consciència de la joventut aquest problema hi era viu; mancava l'acte de força. Ells ho volgueren, ens donaren el camí. La joventut de Catalunya s'incautà de la fatídica "Escuela" i en un dia que vàrem qualificar de memorable varen trencar els guixos que servien de material pedagògic. Les enormes quantitats de guixos trencats tenen el valor moral, creiem, d'haver acabat amb tota una tradició pedagògica nefasta.

Urgia un bon edifici, un edifici que pogués respondre a totes les exigències d'una escola d'Arts Plàstiques.

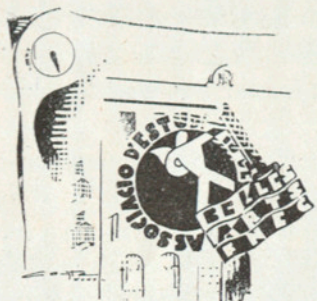
I llavors vàrem entrar en el què era podria dir primera fase de la nostra revolució, com en totes les revolucions potser una mica infantil però necessària, imprescindible.

La magnífica verge tan espiritual, tan inmaterial, de mirada endolcida que s'esfumava amunt, cap el cel; caigué pesadament d'un cop de núvol a terra i s'aixafà el cap com una magrana; les casulles de capellà brodades amb or fals, serviren per a fregar el sòl, i les estampes amb marcs de fusta, podrit per la humitat, esmaltada de negre i vidre de crist a la creu, queien a bastonades.

En aquell edifici tètric on les finestres havien romàs sempre tancades hi havia entrat, l'alegria, la llum, la vida. En aquella façana lletja hi penjàrem desseguida un rètol que fet amb poques hores expressava l'anhel de molts anys, deia: Escola Superior d'Arts Plàstiques de Catalunya.

Després en aquella casa s'hi han fet concerts, representacions teatrals magnífiques, s'hi ha donat classe a molts nens bascos refugiats, s'hi ha treballat de ferm, s'hi ha jugat; d'aquella casa hi han sortit molts companys voluntaris cap al front, companys que precisament havien après—o potser millor havien pretès o intentat aprendre—l'instrucció militar al terrat que abans estava sempre desert. A més hi han funcionat permanentment classes de nit, s'hi han pintat rètols... I els segons van passant agafats de la cua i els minuts i les hores impassibles, indiferents es succeeixen i els tranvies ja parlen, però els ases pobres, encara bramen tan ases.

Els primers dies de la revolució, fent guàrdia a la porta del què havia estat convent de "Las Madres Reparadoras", vàrem fer el projecte de dur a terme el nostre somni a l'Escola Superior d'Arts Plàstiques de Catalunya, hem de procurar no defallir.

Marxa el Comitè de l'Associació al Front

Eren les 7 del matí.

Aquell matí era fred, estavem contents, amb una sensació de novetat als nervis. No sabíem on aniríem. Anavem a formar una divisió de forces regulars, una columna de 16.000 homes.

Teníem una visió confusa del front. Només sabíem de la guerra el què en diuen els llibres. I una guerra molt diferent a la nostra, i també aquells moments d'emoció i fins de vergonya de cada dia quan veíem marxar columnes, i més columnes, sota abigarrats colors de banderes. Alguns companys: Xavier Fuentes, Mumbrú havien ja marxat.

Els "Aguiluchos", Mallorca, la columna JUNY... tots anaven al mateix lloc i cada u creia seguir la seva pròpia bandera.

Deixavem moltes coses volgudes; confiavem que a l'Escola podríem continuar, sinó regint-la, orientant-la des del front. La marxa havia estat sobtada sense temps a arreglar res. Teníem confiança amb les companyes i companys que restaven ací.

Des del moment que donàrem la mà als que ens despedien allà al peu del castell, fins a les 72 hores, que ocupavem la nostra avançadeta, quantes emocions davant coses desconegudes... On anavem? Es deia a Madrid, no es sabia res. La nostra expedició es dividí, uns a Madrid, els altres a Aragó.

Al castell se'ns uní un altre company de l'Escola: Josep M.ª Fuentes, junts des d'aquell moment ferem la nostra vida de campanya.

Lleida, Granyén, Tardienta—un "sopar" històric—Vicién, Fort Angiolillo, i, per fi, formaren el Grup més jove de la 1.ª d'"Aguiluchos".

El Cementiri... l'ermita... Malatesta. La Casa Blanca. Les pelades al zero d'alguns companys més valents; un que es desdeia i només arribava a l'u, les guàrdies a la nit, els discursos, les cartes, el ranxo... Un record confús i agradable amb uns noms barrejats: Morote, Gadea, Navarro, Ferràndiz (el gran delegat).

* * *

Era a la nit. Estàvem sobre els camions seguint silenciosament la carretera d'Osca. Anàvem a l'atac d'Almudévar. La nit era molt fosca. Prop nostre un grup cantava els "Remers del Volga". Havíem deixat les nostres "xaboles". Una moneda tirada a l'aire havia portat aquella acció. Tots, molts junts, estavem nerviosos davant el desconegut. Ansiosament desitjàvem entrar en foc. Encara no erem veterans.

Seguiren dos dies de nerviosisme. A la nit ordres, conyac, cotxes, camions, tancs que il·luminaven amb la seva llum pàl·lida la pobre vegetació d'aquelles muntanyes. Després els fars apagats i la marxa lenta.

Pluja, canonades, el nerviosisme d'un foc granejat d'hores i hores, el so de les bombes, ambulàncies, correus...

* * *

Tot de records es confonen d'una vida que no era de una guerra tal com la pinten els llibres, una cosa bruta, fatal, despòtica. Era una altra guerra. Hi valia l'home, la iniciativa, potser no hi havia res més.

Del Barrio, Roselli, Ascaso, feien una altra guerra que fins semblava cosa més humana, els milicians fins i tot eren homes...

TREBALL IMMEDIAT

Uns 60 companys, els millors al front, un bon nombre dels més formats que més podrien fer, dispersos en sindicats i penyes, i, a més, una gran massa molt jove, i perquè no dir-ho? desorientada. Aquestes són les forces de l'Associació en aquest moment.

Objectius? Treballar a la reraguarda com a joves i estudiants nacionalistes, combatre els enemics de Catalunya i de la seva Unitat Nacional. Lluita a mort amb el feixisme. Treball dins la F. N. E. C. Tasca professional: treballar per la NOVA ESCOLA.

Aquest panorama és el què a molts fa viure en la interinitat, en l'espera de que acabi la guerra per a llançar-se a fons. Això no. Jo en discrepo absolutament. Ara és l'hora, és el moment, tal vegada el millor per a treballar amb el màxim d'energia.

Diem: treballar en nacionalista, en joventut. Per a la joventut combatent, per a la Guerra, per la Victòria. Això es compleix, es fa satisfactòriament. Treballar per la nova ESCOLA. Com?

Hem portat una activitat—diguem oficial, o millor revolucionària—de la que ens enorgulлим. La creiem justa. Si no s'han obtingut millors resultats és degut a causes alienes a nosaltres. Però, tot això, ha estat seguit per tots els companys? Responen tots ells? Els senten? Des del front tenim una resposta categòrica, entusiasta. Des d'ací no!

Fins ara tal vegada tampoc era precís que cada afiliat estigués posseït del mateix entusiasme. Ara és diferent. Parlem clar. Sabeu quantes companyes han respost a la crida del nostre Taller de confeccions pel front? VUIT!! Som 700 afiliats.

A mi no se m'acudirà mirar-me això fredament, ni somriure. Ha passat el moment d'improvització revolucionària. Les coses s'endeguen ja amb estabilitat. En aquest cas no hi ha excusa. No podem estar satisfets de la nostra situació interna.

Ni per un moment se m'acudirà a mi tirar-me ara sobre cap afiliat i fer acusacions per això que ara passa; cosa que uns mesos enrera hauria complert com un deure.

Una línia interna? S'imposarà tota sola, es dependrà de la nostra actuació davant uns resultats que molts no esperem. Com a conseqüència de la línia general.

Bé podria ésser que tot plegat fos degut a mesures de demagògia.

... Així i tot som encara l'Associació d'Estudiants més forta i de més prestigi de la F. N. E. C. que es dins de Catalunya. Així i tot ens imposem. Com feu ara aquesta manca indiferent o mancada d'entusiasme el què ella mateixa podria fer: no fa?

Com a Associació integrant de la F. N. E. C. tenim també un caràcter, unes normes i una posició a seguir. El moment actual també és exigent. El moment ens exigeix viure de cara al front i als nostres companys, viure amb ells absolutament identificats.

El caràcter de la F. N. E. C. ens marca de quina manera hem de treballar per l'assoliment dels nostres objectius. No som una organització d'oposició sistemàtica, que repeteix sempre un plany. No som tan governamentals que mancats d'una personalitat no tinguem uns punts de vista propis independentment dels que el nostre Govern tingui per a la solució dels problemes que ens ocupen. Com a nacionalistes, com a F. N. E. C., no tenim dret més que a treballar amb independència però serenament. Pel camí més curt, més enèrgic però també més responsable. *No podem* desesperar mai, ni refiar-nos que ens ho donin tot fet. El nostre camí és la Generalitat. Però amb acció.

De cara al Ministeri d'Instrucció Pública tenim també una posició marcada. Se'ns respecta, nosaltres respectem. Es treballa, i nosaltres col·laborem. No hi han inconvenients que com a nacionalistes col·laborem amb el Govern d'Espanya, primer que tot per l'ocasió; nosaltres sabem on van ells, sabem on anem els nacionalistes. A més ens comencem a comprendre. De cara a la Conselleria, de cara al Ministeri, en nacionalista, en jove, en revolucionari. L'entusiasme no exclou la seguretat ni la independència.

Tot això són aspectes materials que ens són comuns a tots els estudiants artistes, però en tenim d'altres també d'ordre espiritual, que no depenen de la millor o pitjor direcció social, sinó que responen a unes necessitats. Aquests s'han de resoldre INDIVIDUALMENT. Com? preocupant-se, estudiant, lluitant...

Ara podríem preguntar, i tú, company, què creus? què fas?...

FRANCESC A. ESPRIU